

Locomotieproblemen bij vleeskuikens

Pluimveepractici worden in de praktijk geconfronteerd met locomotieproblemen bij vleeskuikens die worden toegeschreven aan een infectie met de bacterie *Enterococcus cecorum*. Vaak blijkt het effect na behandeling met amoxicilline (een antibioticum dat veel tegen deze bacterie wordt gebruikt) teleurstellend. Een mogelijke oorzaak kan een verschuiving van de gevoeligheid van *E. cecorum* voor amoxicilline zijn. Een andere mogelijke oorzaak is de aanwezigheid van andere ziekteverwekkers. Uit onderzoek dat GD deed naar de gevoeligheid van *E. cecorum* blijkt dat sinds 2015 geen verschuivingen waarneembaar zijn die erop wijzen dat de bacterie minder gevoelig wordt voor het antibioticum amoxicilline.

Bij secties op vleeskuikens waar GD bacteriën aantoonde, werd in 89 procent van deze secties een *Escherichia coli* geïsoleerd en in 29 procent *Enterococcus cecorum*. In 18 procent van de gevallen toonde GD zowel *E. coli* als *E. cecorum* aan. In tegenstelling tot *E. cecorum* zagen we bij *E. coli* wel een verschuiving in de gevoeligheid voor amoxicilline. In de afgelopen jaren zien we daar een toename van resistentie van *E. coli* voor amoxicilline van 35,7 procent in 2016 naar 47 procent in 2019. In de praktijk zal een amoxicillinebehandeling mogelijk wel effectief zijn tegen *E. cecorum*, maar minder tegen *E. coli*.

Rugspier necrose waargenomen bij secties

Rugspier necrose is ernstige afsterving van de *musculus latissimus dorsi*, een rugspier van de kip. Dit wordt ook wel beschreven als 'dorsal cranial myopathy'. Er zijn geen aanwijzingen dat hier een infectieuze oorsprong voor is. De exacte ontstaanswijze is nog niet bekend evenals de incidentie van het probleem in Nederland, maar het lijkt niet puur incidenteel te zijn.

Foto 1. De huid van deze twee karkassen is geopend: op de onderliggende spieren is bij het linker karkas rugspier necrose te zien, het rechter karkas vertoont geen afwijkingen (bron: GD)

Via Veekijkernieuws houden wij u elk kwartaal op de hoogte van nieuws uit de monitoring van diergezondheid bij pluimvee. Mocht er tussendoor iets belangrijks spelen dan sturen wij u daarover een e-mail.

Aanmelden sectiemateriaal

U kunt dieren bij GD 24 uur per dag, 7 dagen per week aanmelden voor pathologisch onderzoek. Dit kan via www.gddiergezondheid.nl/ ophaaldienst of via 0900-2020012. Wij halen dieren die 's avonds voor 22.00 uur zijn aangemeld de eerstvolgende werkdag op. Belt u 's ochtends? Dan bekijkt de planner of de opdracht nog in de route past. Voor een optimaal onderzoek is het van belang een goede en volledige anamnese toe te voegen en dieren in te sturen die representatief zijn voor de problemen waar u een antwoord op wilt hebben.

Salmonella Pullorum aangetoond

Eind mei werd op het bedrijf waar vorig jaar *Salmonella Pullorum* (S.P.) werd vastgesteld opnieuw S.P. vastgesteld bij een koppel leghennen in een naastgelegen stal. Dit koppel was al aanwezig ten tijde van de eerste uitbraak en is destijds tegen *Salmonella Gallinarum* gevaccineerd. Deze S.P. werd aangetroffen bij een routinematige screening op enkele zieke of gestorven hennen.

Onderzoek naar productiedalingen bij leggende hennen

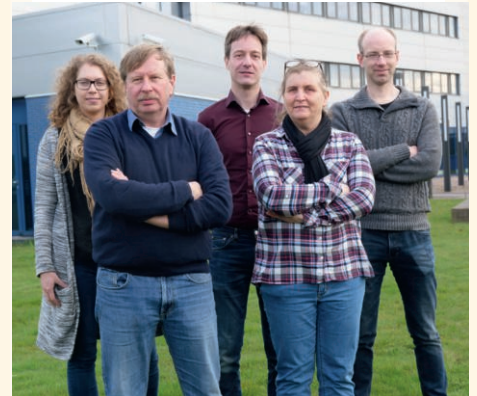
In de periode december 2019 tot en met maart 2020 zijn bij meerdere koppels leggende hennen productiedalingen vastgesteld. Tot op heden is geen eenduidige oorzaak gevonden. Daarom is GD een monitoringspilot gestart om te achterhalen wat de meest waarschijnlijke oorzakelijke ziekteverwekker is bij de gemelde gevallen van productiedalingen bij leggende hennen. Of in ieder geval bekende verwekkers van productiedalingen bij de gemelde koppels uitsluiten. Getroffen koppels die meedoen in de pilot worden onderzocht via sectie en uitgebreid serologisch onderzoek. We houden u op de hoogte van mogelijke resultaten.

Early Warning System

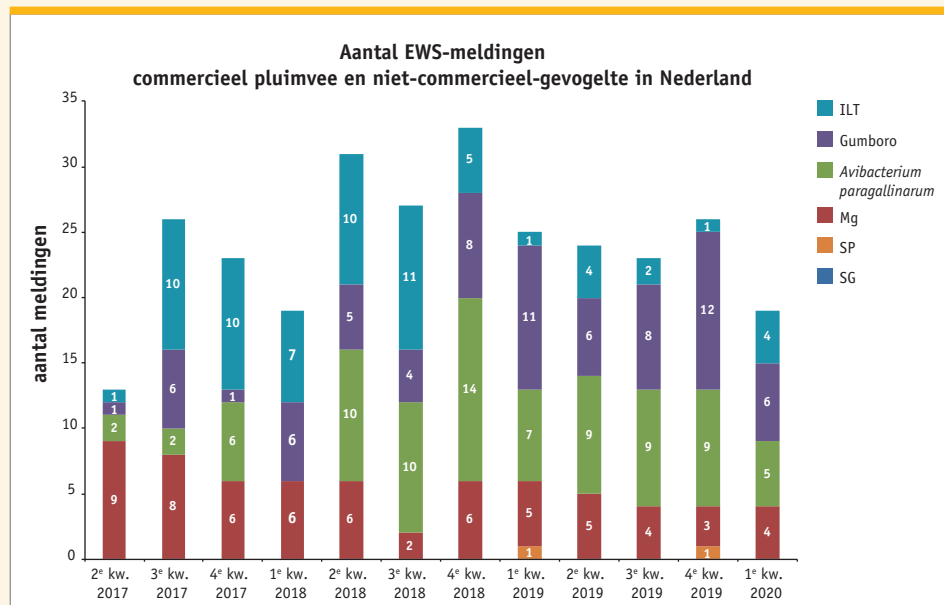
GD houdt pluimveepractici via een Early Warning-systeem (EWS) op de hoogte van uitbraken van *Salmonella Gallinarum* (SG) en *Salmonella Pullorum* (SP), *Mycoplasma gallisepticum* (Mg), *Coryza/AVP*, Gumboro en infectieuze laryngotracheïtis (ILT). Een melding kan komen van de practicus of vanuit GD (positieve testuitslag). Op basis van klinische verschijnselen en aanvullende diagnostiek wordt in overleg met de dierenarts en/of de pluimveehouder besloten of de melding in het EWS wordt geplaatst. Het betreft vrijwillige meldingen bij GD. Het betreft dus geen overzicht van alle uitbraken.

Bel de Veekijker

Op werkdagen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de Veekijker: 0900 - 710 00 00. Via het keuze-menu kiest u de diersoort waar u informatie over wilt hebben. Het team Pluimvee is bereikbaar tussen 08.30 en 17.00 uur (spoedgevallen 24/7).

V.l.n.r.: Jeanine Wiegel, Teun Fabri, Robert Jan Molenaar, Anneke Feberwee en Christiaan ter Veen.
Niet op de foto: Sjaak de Wit, Wil Landman, Naomi de Bruijn en Willem Dekkers.

Figuur 1. Aantal EWS-meldingen voor SG/SP, Mg, Coryza, Gumboro en ILT bij commercieel pluimvee en niet-commercieel-gevogelte in Nederland. (Het betreft vrijwillige meldingen bij GD en is dus geen overzicht van alle uitbraken van de weergegeven aandoeningen.)

Diergezondheidsbarometer pluimvee 1^e kwartaal 2020

Ziekte/aandoening/ gezondheidskenmerk	Korte omschrijving (aantallen op bedrijfsniveau)	1 ^e kw. 2020	2 ^e kw. 2020	3 ^e kw. 2020	4 ^e kw. 2020	Trend (OVER 2 JAAR)
Artikel 15 GWWD-aandoeningen (ziekten die genoemd zijn in artikel 3 en 7 van de 'Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, zoönosen en TSE's')						
Aviaire influenza in Nederland (H5/H7) (Bron: GD, WBVR, Rijksoverheid)	HPAI (H5/H7):	Niet aangetoond				-
	LPAI (H5/H7):	Niet aangetoond				-
	Serologie (nieuwe koppels): (Antistoffen tegen H5/H7)	2 koppels				-
Aviaire influenza in Europa (H5/H7) (Bron: OIE)	HPAI (H5/H7):	H5N8: Diverse landen* H5: Oekraïne				↑
	LPAI (H5/H7):	H5N1: Denemarken				-
NCD in Nederland (Bron: GD, OIE)	Commercieel pluimvee	Niet aangetoond				-
NCD in Europa (Bron: GD, OIE)	Commercieel pluimvee	Geen OIE-meldingen				↓
<i>M. gallisepticum</i> ^A (Bron: GD)	Serologische monitoring GD:					
	Reproductiesector:	0 bedrijven				-
	Opfok-leghennen:	0 bedrijven				-
	Leghennen:					
	- niet gevaccineerd en besmet:	3 bedrijven				-
	- gevaccineerd en besmet:	1 bedrijf				↑
	Kalkoenen:	0 bedrijven				-
Meldingen in EWS^C op basis van positieve serologie en/of vrijwillig PCR-onderzoek:	Leghennen:	4 bedrijven				-
	Niet-commercieel gevogelte	-				↓
<i>M. synoviae</i> ^B (Bron: GD)	Serologische monitoring en/of dPCR GD:	% bedrijven positief t.o.v. onderzochte bedrijven				
	Reproductiesector-vlees (incl. opfok):	0%				-
	Opfok vleesvermeerdering:	8%				-
	Vleesvermeerdering:	26%				↑
	Reproductiesector-leg (incl. opfok, m.u.v. LV):	0%				-
	Legvermeerdering:	3%				-
	Opfok-leghennen:	35%				↑
	Leghennen:	76%				-
	Kalkoenen:	10%				-

>>

A Gebaseerd op serologische monitoring

B Gebaseerd op serologische monitoring en/of de differentiërende M.s.-PCR

C Early Warning Systeem

- ↑ Stijging of sterke stijging
- ↑ Geringe stijging
- Situatie onveranderd
- ↓ Geringe daling
- ↓ Daling of sterke daling

* Bulgarije, Duitsland, Hongarije, Polen, Roemenië, Slowakije, Tsjechië

Vervolg tabel

Ziekte/aandoening/ gezondheidskenmerk	Korte omschrijving (aantallen op bedrijfsniveau)	1 ^e kw. 2020	2 ^e kw. 2020	3 ^e kw. 2020	4 ^e kw. 2020	Trend (OVER 2 JAAR)
Salmonellose (niet-zoönotische salmonella) (Bron: GD)						
<i>Salmonella arizonae</i>		N.v.t.				N.v.t.
<i>Salmonella</i> Gallinarum (SG)		Niet aangetoond				-
<i>Salmonella</i> Pullorum (SP)		Niet aangetoond				-
Artikel 100 GWWD aandoeningen (ziekten die genoemd zijn in artikel 10 van de 'Regeling preventie, bestrijding en monitoring van besmettelijke dierziekten, zoönosen en TSE's')						
Campylobacteriose	Geen data beschikbaar	-	-	-		N.v.t.
Salmonellose (zoönotische salmonella) (op koppelniveau) (Bron: NVWA)						
S. Enteritidis	Reproductie:	9 koppels				↑
	Opfoklegghennen:	0 koppels				-
	Leghennen:	10 koppels				↑
S. Typhimurium	Reproductie:	1 koppel				-
	Opfoklegghennen:	0 koppels				-
	Leghennen:	0 koppels				-
Overige salmonella's (S. Hadar, S. Infantis, S. Java, S. Virchow)	Reproductie:	0 koppels				-
Overige OIE-lijst-aangifteplichtige pluimveeziekten in Nederland						
Aviaire chlamydia (Bron: GD)		Niet aangetoond bij GD				-
Gumboro (IBD) (Bron: GD; EWS)	Meldingen in EWS^C: Vleeskuikens:	6 bedrijven				↑
Infectieuze bronchitis (IB) (Bron: GD)	Meest aangetoonde types bij GD: Vleeskuikens:	D388				↑
	Leghennen:	4-91/D388/ D181				-/-/-
Infectieuze laryngotracheïtis (ILT) (Bron: GD;EWS)	Meldingen in EWS^C: Vleesvermeerdering:	2 bedrijven				-
	Leghennen:	1 bedrijf				-
	Niet-commercieel gevogelte:	1 inzender				-
Turkey Rhinotracheïtis (TRT) (Bron: GD)	Vastgesteld bij GD: Vleeskuikens:	1 bedrijf				

>>

A Gebaseerd op serologische monitoring

B Gebaseerd op serologische monitoring en/of de differentiërende M.s.-PCR

C Early Warning Systeem

- ↑ Stijging of sterke stijging
- ↑ Geringe stijging
- Situatie onveranderd
- ↓ Geringe daling
- ↓ Daling of sterke daling

Vervolg tabel

Ziekte/aandoening/ gezondheidskenmerk	Korte omschrijving (aantallen op bedrijfsniveau)	1 ^e kw. 2020	2 ^e kw. 2020	3 ^e kw. 2020	4 ^e kw. 2020	Trend (OVER 2 JAAR)
Overige pluimveeziekten						
<i>Avibacterium paragallinarum</i> (Bron: GD;EWS)	Meldingen in EWS^C: Vleesvermeerdering Leghennen: Niet-commercieel gevogelte:	- 4 bedrijven 1 inzender				- - -
Vlekziekte (<i>Erysipelothrix rhusiopathiae</i>) (Bron: GD)	Vastgesteld bij GD (nieuwe besmettingen): Leghennen:		6 bedrijven			↑
<i>Pasteurella multocida</i> (Bron: GD)	Aangetoond bij sectie: Leghennen: Geen meldingen aan de NVWA		5 bedrijven			↑
Histomonosis (Bron: GD)	Vastgesteld bij GD: Reproductie (vleessector): Reproductie (legsector): Leghennen:		2 bedrijven 1 bedrijf 1 bedrijf			↑ - -

A Gebaseerd op serologische monitoring

B Gebaseerd op serologische monitoring en/of de differentiërende M.s.-PCR

C Early Warning Systeem

- ↑ Stijging of sterke stijging
- ↗ Geringe stijging
- Situatie onveranderd
- ↘ Geringe daling
- ↓ Daling of sterke daling

Monitoring Diergezondheid

Sinds 2002 voert Royal GD de diergezondheidsmonitoring in Nederland uit in nauwe samenwerking met onder andere de diersectoren, het bedrijfsleven, het ministerie van LNV, dierenartsen en veehouders. De informatie die in de monitoring wordt gebruikt, wordt op verschillende manieren verzameld waarbij het initiatief gedeeltelijk bij dierenartsen en veehouders en gedeeltelijk bij Royal GD ligt. De informatie wordt integraal geïnterpreteerd om de doelstellingen van de monitoring, het snel signaleren van diergezondheidsproblemen enerzijds en het volgen van trends en ontwikkelingen anderzijds, te bereiken. Samen werken we aan diergezondheid in belang van dier, dierhouder en samenleving.